

**PODNEBNO
OGLEDALO
2022**

Pripravljalna delavnica za PO2022

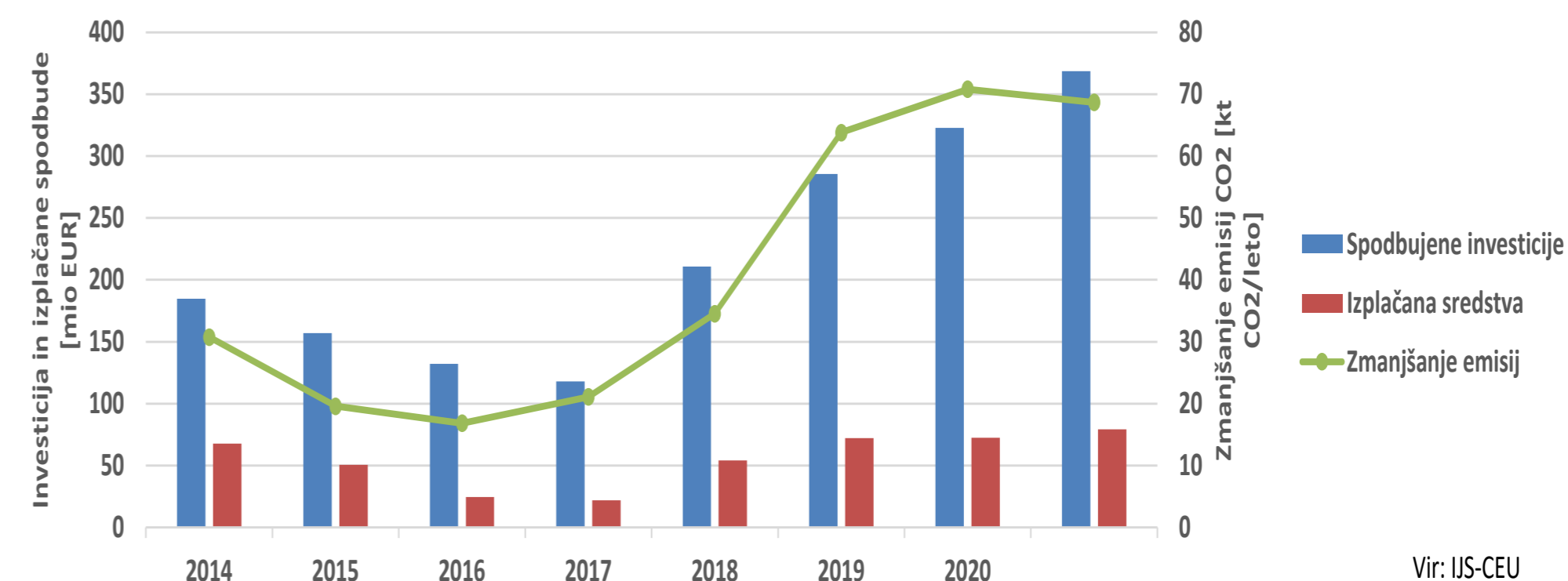
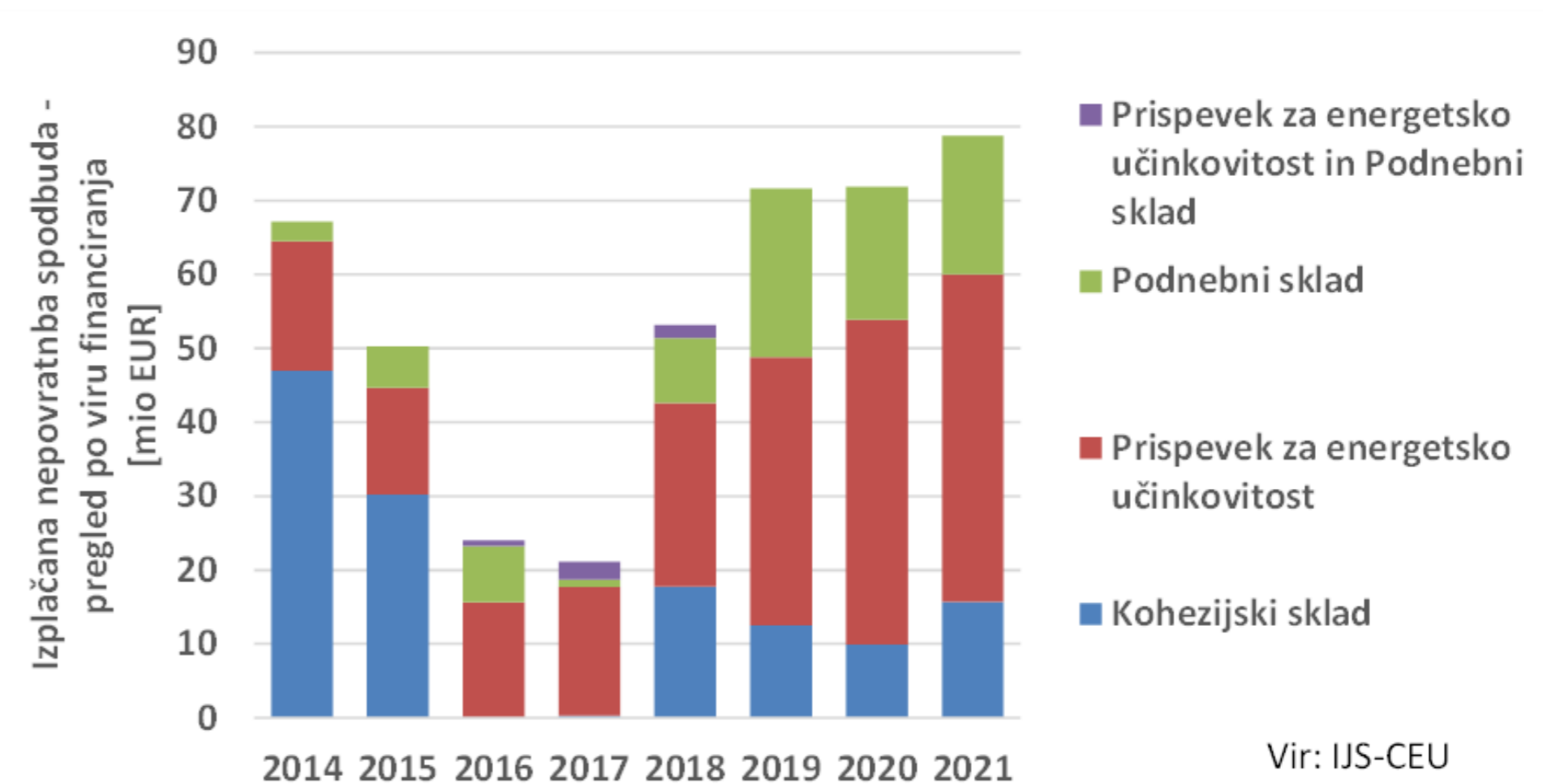
Financiranje, zelena rast gospodarstva in drugi večsektorski ukrepi

Tomaž Fatur, Tadeja Janša

Ljubljana, 17. 5. 2022

Financiranje ukrepov

- V letu 2021 je bilo izplačanih skoraj 80 mio € spodbud za gospodinjstva, javni sektor, gospodarstvo, industrija in promet – manj emisij CO₂ za približno 70 kt na leto.
- Glavni vir sredstev predstavlja Prispevek za energetske učinkovitost (56 %).
- Največ spodbud je bilo namenjenih za ukrepe v stavbah – gospodinjstva.
- Učinkovitost spodbude se je nekoliko zmanjšala v primerjavi z letom 2020, v letu 2021 je bilo za 1 t manj emisij CO₂ potrebnih približno 1.530 € izplačane spodbude.

Cilji zelena gospodarska rast

Cilj je podpreti prehod v gospodarstvo, **katerega rast ne temelji na povečani rabi naravnih virov in energije**, ampak z učinkovitostjo in inovacijami zmanjšuje emisije toplogrednih plinov, izboljšuje konkurenčnost in spodbuja večjo varnost oskrbe z energijo.

Za ta namen spremljamo kazalce:

- Emisijska produktivnost
- Implicitna stopnja obdavčitve energije
- Spodbude, ki so v nasprotju s cilji zmanjševanja emisij TGP
- Zelena delovna mesta
- Indeks inovacij

Emisijska produktivnost

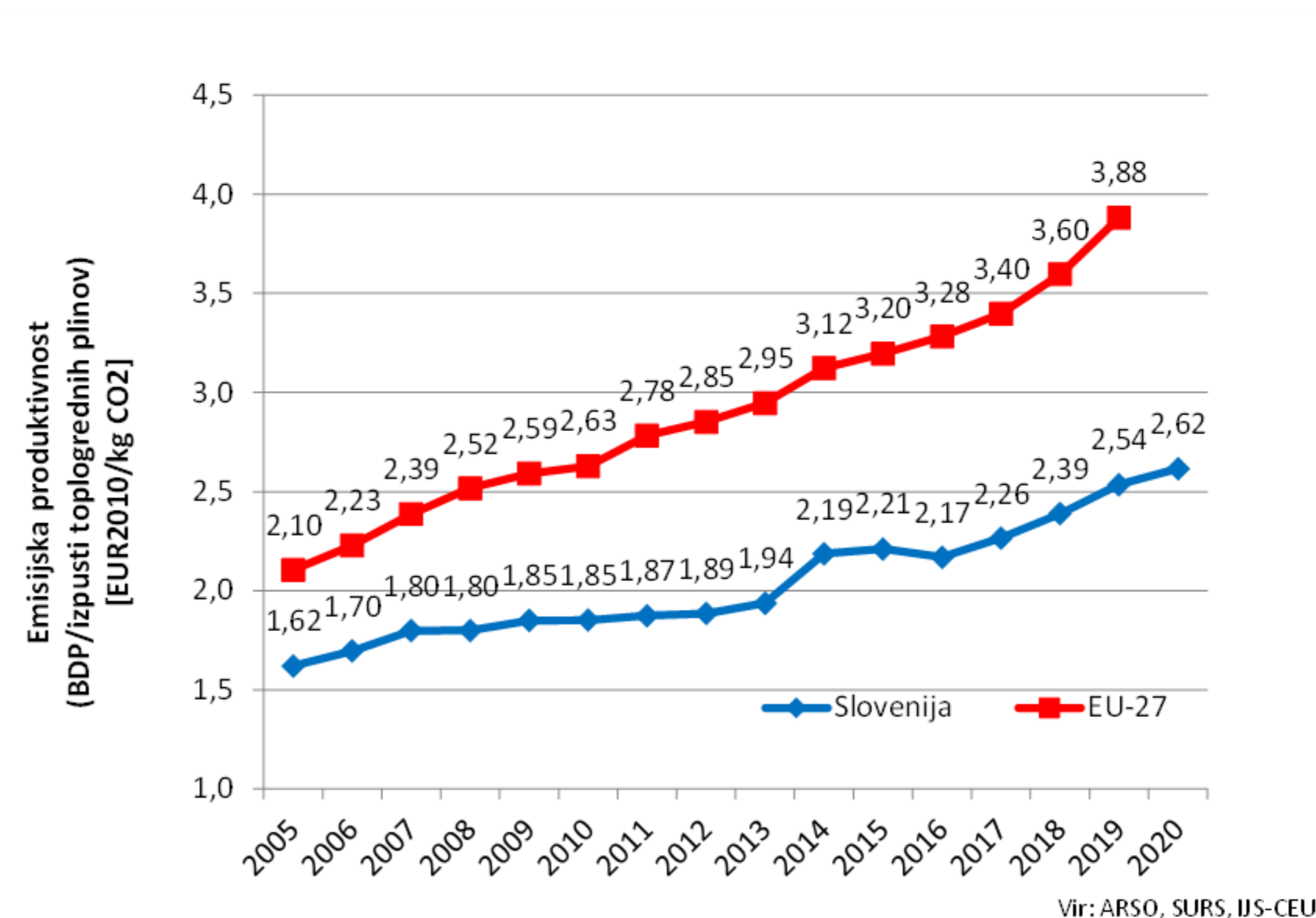
CILJ:

Cilj 2030 za Slovenijo je določen v Strategiji Razvoja Slovenije 2030, in sicer je glavna usmeritev **zasledovanje povprečja EU**.

V zadnjem letu se je emisijska produktivnost Slovenije izboljšala.

Emisije TGP so se, ob negativni gospodarski rasti, nekoliko **zmanjšale**.

Če želimo doseči cilj, je napredek še vedno **prepočasen!**

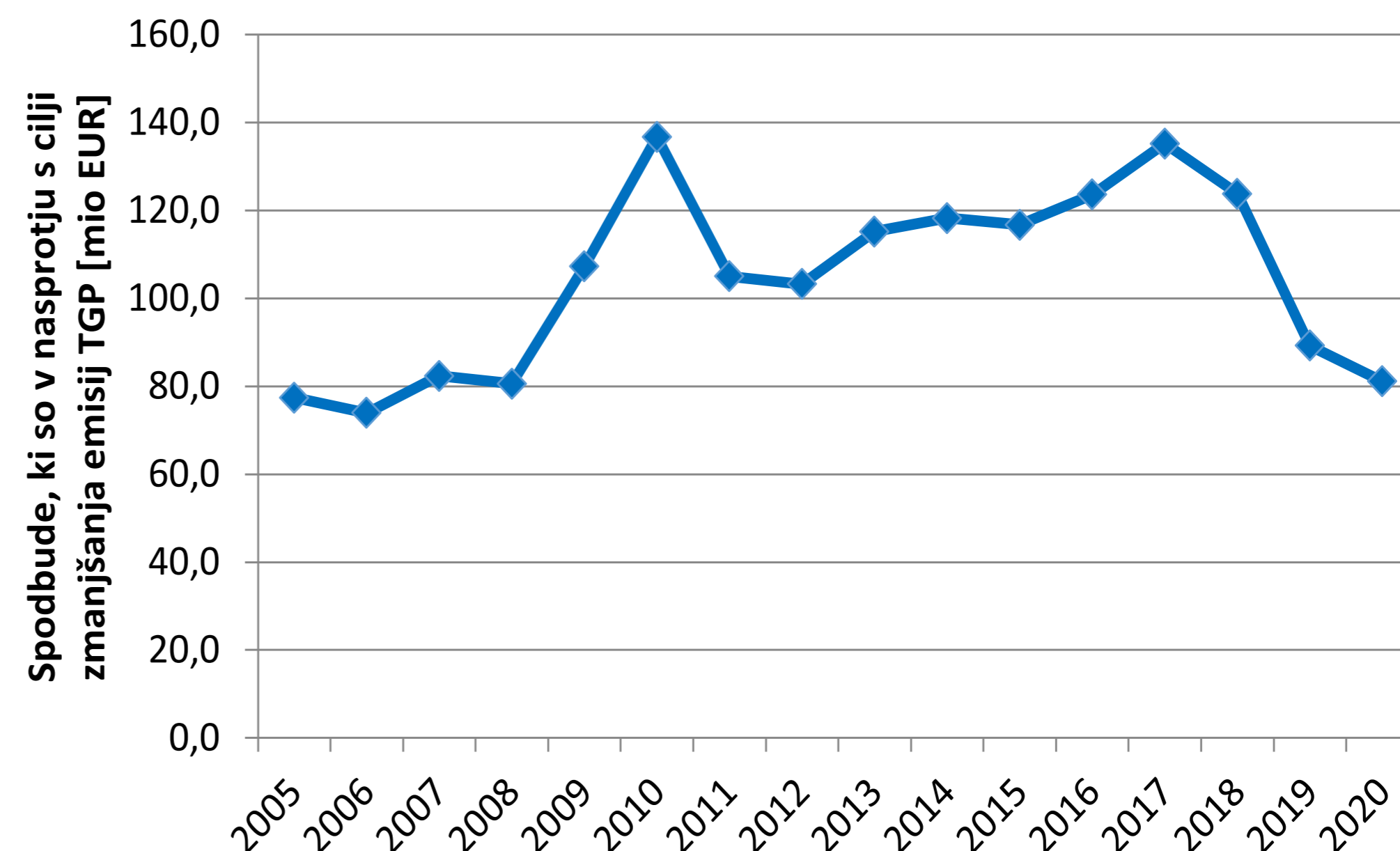
Spodbude, ki so v nasprotju s cilji zmanjševanja emisij TGP

Cilj:

Postopno zmanjševanje spodbud, ki so v nasprotju s cilji emisij TGP

Od leta 2017 se tovrstne spodbude **postopno zmanjšujejo**.

Izpostaviti je potrebno, da **Spodbude, ki so v nasprotju s cilji zmanjševanja emisij TGP podražijo stroške izvajanja**, saj so zaradi njih emisije večje in zato so za doseganje zastavljenih ciljev TGP potrebni dodatni ukrepi in finančna sredstva.

Vir: IJS-CEU

Zelena gospodarska rast

Glavni dosežki, vrzeli in načrti

Za izvajanje instrumentov na področju **zelene gospodarske rasti** so pomembni:

- **The European Green Deal**, konec leta 2019.
- **Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN)**, začetek leta 2020.
- **Načrt za okrevanje in odpornost** za blaženje negativnih učinkov pandemije COVID-2019, začetek leta 2021.

Višino okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida je potrebno postopoma povečevati – usmeritve NEPN.

Kaj priporočamo?

MF

- **Priprava ambicioznega načrta s cilji za preoblikovanje javnih financ¹** – usmeritve NEPN in Evropskega zelenega dogovora.

Ukrep v središču – Zelena javnofinančna reforma - Podnebno ogledalo 2020:

- **Priprava ambicioznega načrta s cilji** - za prihodnje zagotavljanje postopnega **zmanjševanja spodbud, ki so v nasprotju s cilji zmanjševanja emisij TGP.**

SVRK, MGRT

- Pri izvajanju ukrepov je potrebno **zagotoviti** bolj **ciljno usmerjanje razpisov** v razvojne projekte s poudarkom na **nizkoogljičnem gospodarstvu** (skladno z nameni posameznih skupin ukrepov, *npr. koda 68, Energetska učinkovitost in predstavitveni projekti v MSP ter podporni ukrepi*).
- Potrebno bi bilo **postaviti konkretne cilje** v zvezi s prehodom na nizkoogljično gospodarstvo za posamezne ukrepe oz. razpise
- Pri tem bo potrebno **zagotoviti ustrezno koordinacijo pristojnih akterjev** za doseganje podnebnih ciljev.

Pripravljalna delavnica za PO2022

Izobraževanje, usposabljanje, informiranje in ozaveščanje

Katarina Trstenjak

Ljubljana, 17. 5. 2022

**PODNEBNO
OGLEDALO
2022**

Cilji

Iz NEPN

- *razsežnost razogličanja*: večja vlaganja v človeške vire in nova znanja, potrebna za prehod v podnebno nevtralnno družbo in za zmanjšanje izvedbenega primanjkljaja
- *razsežnost energetska učinkovitost*: ...pospešiti izvedbo programov za informiranje, ozaveščanje in usposabljanje različnih ciljnih skupin o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe tehnologij za URE in izrabo OVE

Glavni dosežki, vrzeli, načrti

- Številni ukrepi/akcije se odvijajo v sklopu projekta Care4Climate (projekt traja od 1.1.2019-31.12.2026);
  - ✓ vzpostavljen pregled izvedenih usposabljanja/izobraževanj
  - ✓ Številne akcije informiranja; Doseg informiranja se meri le s številom predvajanj etc.
- Tudi v letu 2021 je potekal Evropski teden mobilnosti; udeležilo se ga je 84 občin
- Tudi v novem odloku o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe za leti 2022 in 2023 (april 2022) se za projekte in dejavnosti nevladnih organizacij namenja manj sredstev kot prej
- Pri informiranju je še naprej veliko različnih projektov in akterjev preko katerih se dogajajo dejavnosti informiranja/ozaveščanja
- Sodelovanje MIZŠ in drugih izobraževalnih institucij z MOP in drugimi ministrstvi/ustanovami
- Ustanovljen je bil sektor za Podnebne spremembe in biotehnologijo, vključuje 16 zaposlenih; Oddelek za podnebne spremembe ima trenutno 7 zaposlenih (avgust 2021 4 osebe); MZI je ustanovil Urad za zeleni prehod

Kaj priporočamo?

- Aktivnosti informiranja in ozaveščanja naj se bolj ciljno usmerijo; npr. v ukrepe, ki se ne izvajajo oz. se slabo izvajajo ali imajo težave. Hkrati se naj ohranja določena kontinuiteta določenih ozaveščevalnih akcij, saj se nemalokrat zgodi, da so akcije zgolj enkratne, potem pa se tema več ne pojavi.
- Vključevanje in sodelovanje različnih deležnikov predvsem na področju usposabljanja(izobraževanja): predvsem MIZŠ ter ostalih
- MOP je še zmeraj kadrovsko podhranjen! Nujno, da se ob zaostrovanju ciljev ustrezno zastavi koordinacijo in učinkovito vključevanje podnebnih vsebin v vse sektorje!

Vprašanja

- Bi pri izvajanju ukrepov izpostavili še katere druge dosežke in vrzeli?
- Kakšni so vaši komentarji na predlagana priporočila?
- Katera priporočila se vam zdijo najbolj ključna?
- Bi bilo treba vključiti še kakšno dodatno priporočilo?

Hvala za pozornost!

Tomaž Fatur: tomaz.fatur@ijs.si

Tadeja Janša: tadeja.jansa@ijs.si

Katarina Trstenjak: katarina.trstenjak@ijs.si

PODNEBNO OGLEDALO 2022

Podnebno ogledalo 2022 smo pripravili:

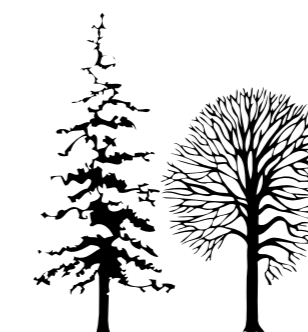
 Institut "Jožef Stefan"
Center za energetske učinkovitost

**Kmetijski
inštitut Slovenije**

**PNZ svetovanje
projektiranje,
d.o.o.**

**Gozdarski
inštitut Slovenije**

Pripravljeno v sklopu projekta *Strokovne podlage za izpolnitev nacionalnih, evropskih in mednarodnih obveznosti poročanja ter pripravo stališča s področja blaženja podnebnih sprememb* za Ministrstvo za okolje in prostor.

Metodologija za pripravo Podnebnega ogledala je bila razvita v okviru projekta **LIFE Podnebna pot 2050** (LIFE 16 GIC/SI/000043).

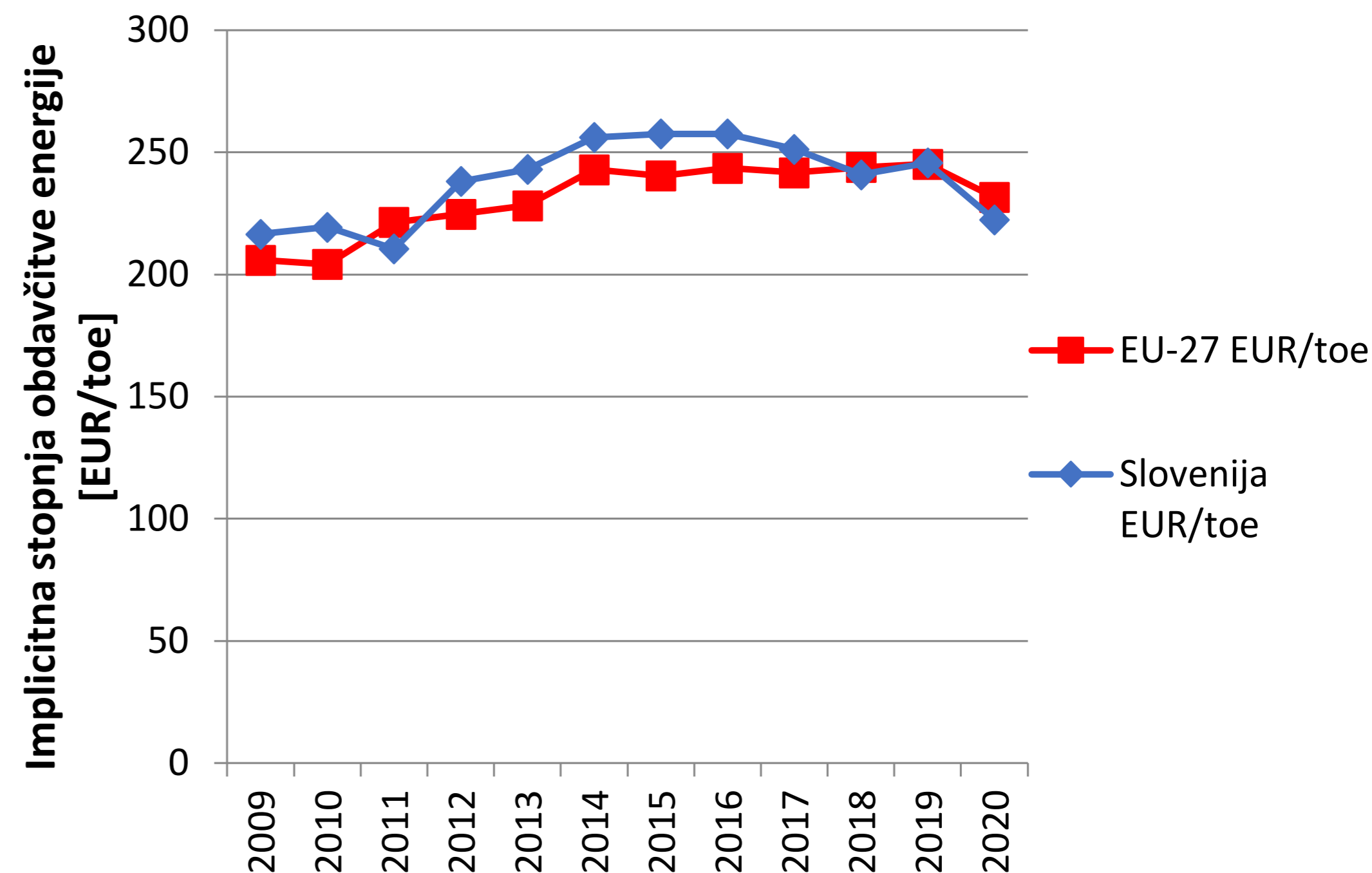
Podnebno ogledalo 2022 je objavljeno na <https://podnebnapot2050.si/>

Implicitna stopnja obdavčitve energije

Implicitna obdavčitev energije je kazalec, ki spremlja napredek pri doseganju ciljev strategije EU za trajnostni razvoj. Z implicitno stopnjo obdavčitve energije merimo, kako je z davki obremenjena končna energija. V državah EU so davki na energijo pomemben ekonomski instrument za doseganje ciljev prehoda v nizkoogljično družbo.

Vrednost kazalca za Slovenijo je v letu 2020 nižja od povprečja EU-28 (za 4 %).

Kazalec implicitne stopnje obdavčitve energije je precenjen, saj ne upošteva vračil in oprostitev plačila nekaterih davkov/trošarin na energente.

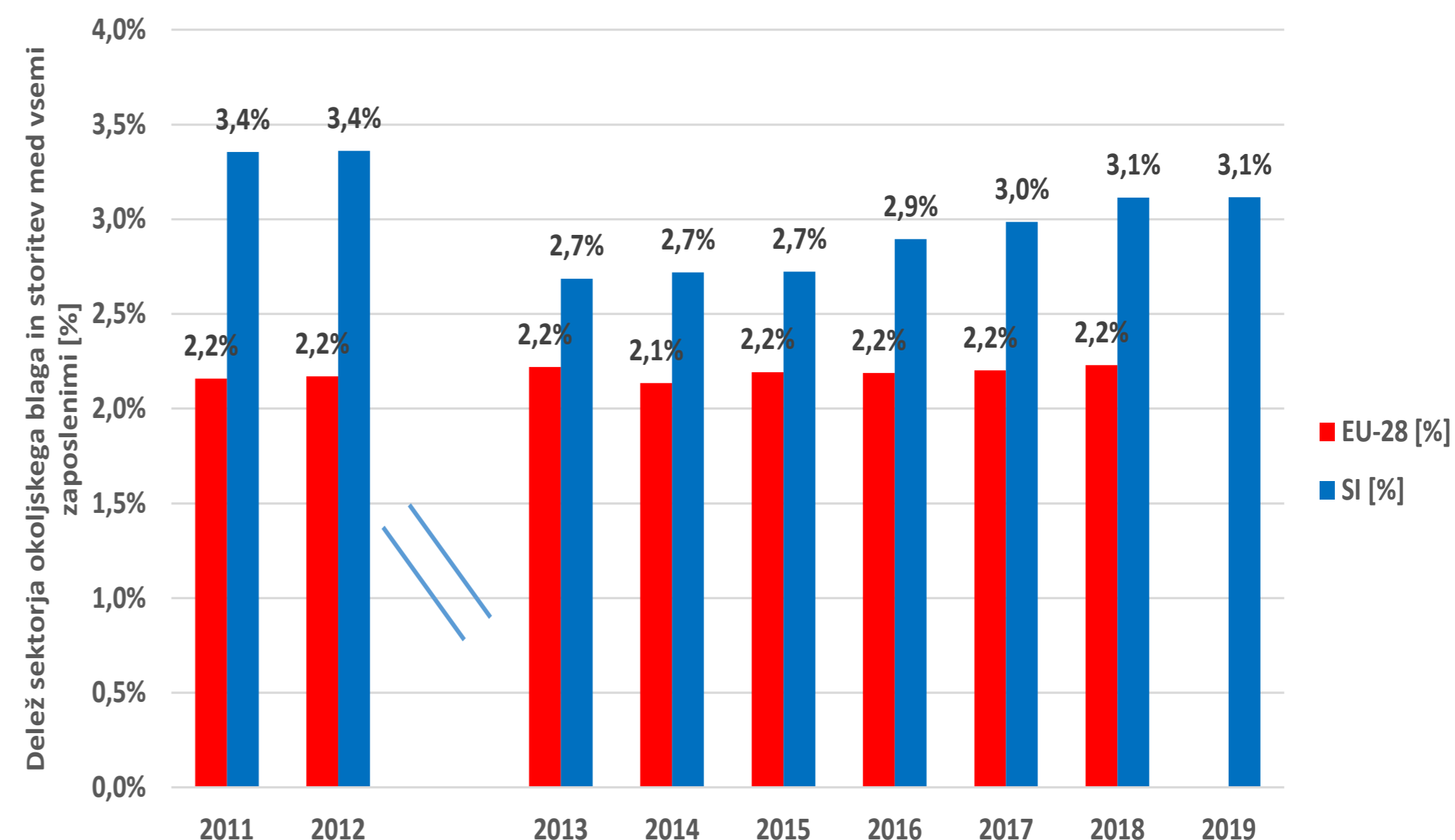
Vir: Eurostat, IJS-CEU

Zelena delovna mesta

Kazalec je namenjen spremljanju učinka podnebne politike na trg delovne sile.

Leta 2019 se je število zaposlenih v sektorju okoljskega blaga in storitev povečalo za 1 %. Delež zaposlenih v tem sektorju glede na vse zaposlene v Sloveniji se v zadnjih letih ne spreminja veliko.

Cilj Slovenije je povečanje števila zelenih delovnih mest.

Vir: SURS, Eurostat, IIS-CEU

Spodbujanje inovacij za prehod v nizko ogljično družbo

Spremljanje kazalca Indeks eko-inovacij, se v obliki kot smo ga poznali v poročilu Podnebno ogledalo, za leto 2020 ne spremlja več.

Uspešnost EU držav na področju inovacij spremlja sestavljen Indeks Inovacij (Summary Innovation Index), sestavljen kazalnik iz 27 kazalnikov, zajeti v 12 tematskih področjih.

Najbolje Sloveniji kaže na področju informacijske tehnologije, kjer je Slovenija nad povprečjem EU (18 % več). Zanima nas predvsem področje trajnostno ravnanje z okoljem, kjer pa je Slovenija nižje od povprečja EU (21 % manj).

Ciljna vrednost za Slovenijo ni zastavljena.

